

VISITA MAS EL MOLÍ

Març 2014

Explotació de vaques de llet a Maçanet de la Selva (Girona)

MAS EL MOLÍ

L'explotació Mas El Molí, a Maçanet de la Selva (Girona), té una superfície farratgera de 40 ha, de les quals 10 són de regadiu. Té 60 vaques de llet i 50 vedelles de recria. La producció anual està al voltant de 500.000 kg de llet. És una explotació familiar qualificada com a Empresa Agrària Prioritària. La titular és una Societat Civil (SC) formada per Josep Roca Gibert i els seus pares. Aquell és l'encarregat de les decisions del maneig, si bé, segons diu, quan es tracta de decidir sobre les inversions o de caràcter estructural, ho fa en conjunt amb els seus pares, Josep i Joaquina, que participen activament a l'explotació: el pare en feines de farratges i horta familiar i la mare en registres comptables, entre d'altres. La dona treballa fora, i tenen tres fills.

Els avis paterns s'instal·laren l'any 1945 i hi tenien entre 4 i 5 vaques i entre 3 i 4 vedelles, en pastura. L'any 1970 Josep i Joaquina prengueren el relleu i feren una quadra nova, ja amb 12 vaques i 6 vedelles. Des de 1973 van pertànyer al SEGE comarcal d'extensió agrària (Seminari d'Extensió en la Gestió d'Explotacions), on juntament amb 16 explotacions intercanviaven problemes i solucions, en base a la gestió tècnica i econòmica de cada explotació. L'any 1981 construïren una sala de munyir paral·lel a Girona on s'hi munyien unes 20 vaques. L'any 2009 instal·laren el robot per a la munyida.

Si haguéssim de qualificar la trajectòria de l'explotació, des de 1973 fins 2014, diríem que la prudència ha presidit totes les decisions tècniques i econòmiques. Ha crescut harmònicament, passant de 20 ha de superfície farratgera a l'any 1973 a les 40 d'ara, i de les 20 vaques a les 60, és a dir la càrrega ramadera era igual a 1,33 vaques de llet/ha i ara és d'1,5. No ha deixat de ser una explotació familiar.

De cara a la desaparició de les quotes el plantejament, en principi, és el mateix: millorar les condicions de la feina i de la vida sense augmentar els efectius animals. Per exemple, posar reg automàtic, instal·lar *alletadora* automàtica dels vedells, màquina per acostar el menjar, etc. Segons Josep, la feina a l'explotació de vaques de llet és una feina lligada però, a la vegada, agradable.

ALGUNES DADES TÈCNIQUES I DE MANEIG

La taxa de reposició és del 23 % i les vaques fan 2,55 parts/vida i tenen una edat mitjana de 4 anys. L'estructura del ramat, pel que fa a la paritat, és de 25% de primer part, 33% de segon

part i la resta (42%) de tres o més parts. Insemina una part de les vaques amb *blanc blau belga*.

Vaques a la zona pallada

Establació oberta i passadís d'alimentació

Vaca en el raspall automàtic

Col·locació automàtica de mugroneres

A la superfície farratgera hi fan raigràs (22 ha) i l'aprofiten en verd, ensitjat i fenc, ordi (8 ha) aprofitat en gra i com a palla, i en les 10 ha de regadiu hi fan 3 ha d'alfals, també aprofitada en verd, ensitjada i en fenc, i 7 ha destinades al blat de moro per ensitjar.

Camp de raigràs italià

El racionament el fa amb unifeed i complementació en el robot. La ració farratgera, en l'actualitat, es compon aproximadament de 18 kg d'ensitjat de blat de moro, 1,7 kg de fenc de raigràs, 1,7 kg de palla d'ordi i entre 20 i 25 kg de verd de raigràs. El complement que afegeix a

l'unifeed és de 2 kg de soja del 47% i 5,5 kg d'una mescla (blat de moro, ordi, colza i minerals). En el dispensador de concentrats del robot s'hi distribueix un únic concentrat de producció, variant la quantitat si la vaca és de primer part o múltipara i si estan en període de postpart o no.

La ració farratgera canvia en el temps per tal d'adaptar-se a la disponibilitat del raigràs. Ara passarà a fer la següent: 25 kg d'ensitjat de blat de moro, 1,9 kg de palla d'ordi, 1 kg de fenc de raigràs i 30 kg de raigràs verd. La complementació afegida a l'unifeed també canviarà: 2,8 kg tortó de soja 47%, 3 kg de blat de moro y minerals.

Ensitjat de blat de moro

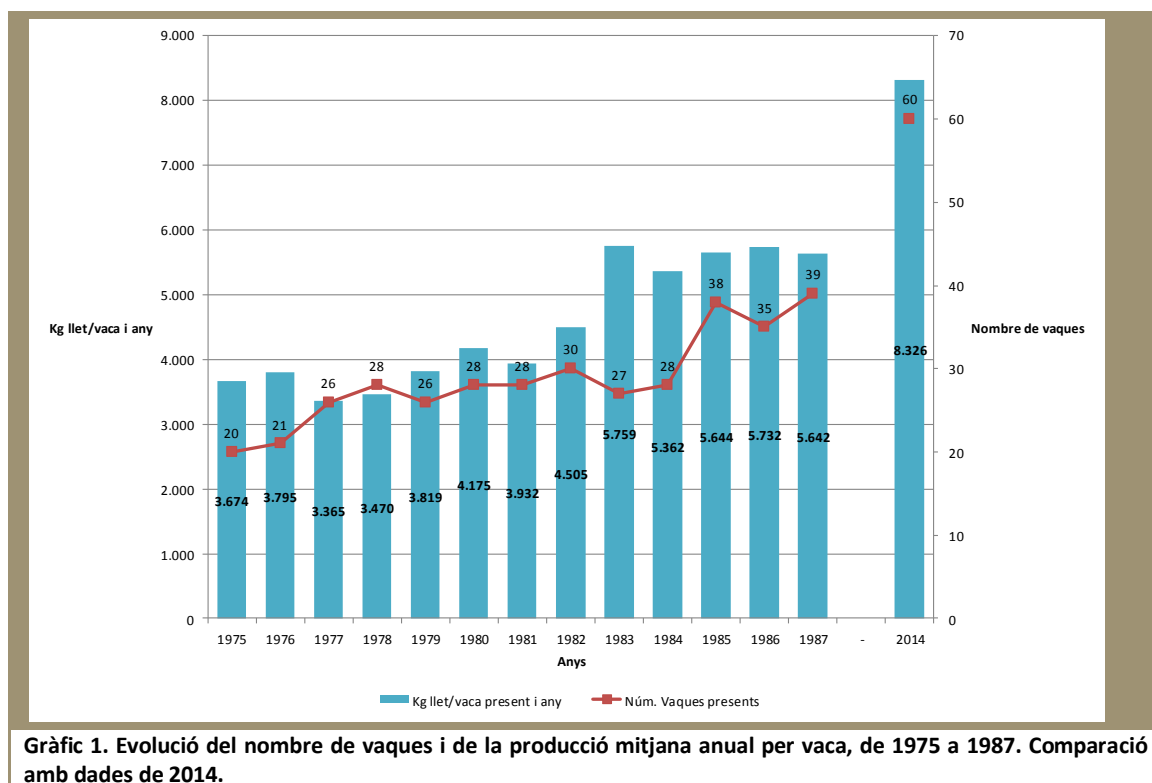
Detall ensitjat de blat de moro (29-30% MS)

Des d'abril de 2009 en que s'instal·là el robot el maneig de l'explotació ha canviat. La primera visita del ramader, a quarts de set del matí, és al despatx, per tal d'assabentar-se de les incidències en la munyida, registrades per mitjà del programa informàtic del robot. A continuació passa a fer la neteja automàtica del robot, la qual dura aproximadament mitja hora. A tres quarts de 8 prepara i distribueix la mescla de l'unifeed. Les vaques s'hi munyen 2,7 cops al dia de mitjana. El robot va tenir un cost de 135.000€ (la meitat en préstec i l'altre subvencionat).

Vaques al robot de munyida

En el gràfic 1, aprofitant les dades del SEGE comarcal, esmentades anteriorment, podem veure el creixement harmònic dels efectius en vaques de llet i el rendiment lleter (expressat en producció de llet anual per vaca present, és a dir, la mitjana econòmica). Per a cada any la columna representa la producció econòmica i el punt el nombre de vaques presents.

A l'apartat "GALERIES DE FOTOS" dins de les visites podem trobar la seqüència de fotos de la visita, i una dedicada a la sala paral·lel Girona que va estar en actiu de 1981 a 2009. Fotos realitzades per José Luís Sanmartín.